

- 1p 9 Uit de informatie blijkt dat meikevers onderdeel zijn van een voedselketen. Welke reeks van organismen is de juiste voedselketen?
- A eitjes → engeling → meikever
 - B zomereik → engeling → meikever
 - C zomereik → meikever → vleermuis
 - D vleermuis → meikever → zomereik
- 1p 10 Meikevers vormen met andere organismen een voedselketen. Tot welke groep organismen behoren meikevers?
- A consumenten
 - B producenten
 - C reducenten

Reddende rugzak-ratten

Tijdens een aardbeving schudt de bodem zo hard dat een huis erdoor kan instorten. Het is daarna voor reddingswerkers een hele klus om overlevenden te vinden. Gedragsonderzoekers hebben ontdekt dat speciaal getrainde ratten overlevenden kunnen vinden. Ratten hebben een erg goede neus en snuffelen van nature overal.

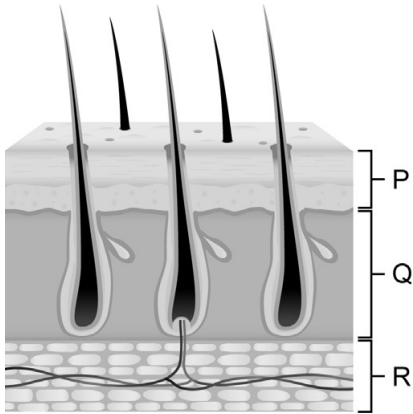
In de afbeelding zie je zo'n getrainde rat; hij draagt een rugzak met een belletje. De rat vindt snuffelend zijn weg tussen het puin. Als hij de geur van een overlevende ruikt, trekt hij aan het belletje en keert dan terug naar de reddingswerker. De reddingswerker belooft de rat met iets lekkers.

bel

- 1p 11 Wat is de adequate prikkel waarmee de rat, volgens de informatie, de overlevende waarneemt?
- A geluid
 - B geur
 - C licht

- 2p 12 Op de **uitwerkbijlage** staan twee zinnen over lerende ratten.
→ Kruis in de tabel bij elke zin het juiste leerproces aan.
- 1p 13 Bij de eerste rugzak-training worden zintuigcellen in de rug van de rat geprikkeld. Na enige tijd voelt de rat de rugzak niet meer.
→ Noteer de naam van dit proces.
- 1p 14 De huid van ratten heeft dezelfde bouw als die van de mens.

Met welke letter is het deel van de huid aangegeven dat de zintuigcellen voor het voelen van de rugzak bevat?

- A letter P
B letter Q
C letter R
- 1p 15 Door welke zenuwcellen worden impulsen van de huid naar het centraal zenuwstelsel geleid?
- A bewegingszenuwcellen
B gevoelszenuwcellen
C schakelcellen